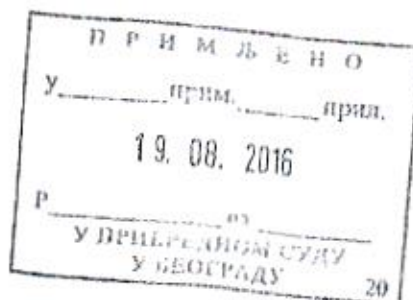

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Преп 219/2015
31.03.2016. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије Бранка Станића, као председника већа, судије Браниславе Апостоловић и судије Звездане Луговац, као чланова већа, у правној ствари тужилаца: 1) Стечајна маса „Крапинске текстилне индустрије“ д.д. у стечају из Крапине, ул.Жупница бр. 4-6, Република Хрватска, коју заступа пуномоћник Милош Ристић, адвокат из Београда; 2) „Хипол“ А.Д. Ошаци у реструктурирању, ул. Грачански пут бб, коју заступа пуномоћник Зоран Ристић, адвокат из Новог Сада, против тужених: 1) „Сонет“ Д.О.О. Београд у стечају, ул. Булевар Михајла Пупина бр.115 БЗ, кога заступа пуномоћник Ана Кунрешанин, адвокат из Београда, 2) „NLB“ банка А.Д. из Београда, ул. Булевар Михајла Пупина бр. 1656, коју заступа пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из Београда, ради утврђења, вредност предмета спора 39.420.890,24 динара, одлучујући о ревизијама првотужноца и друготуженог, које су изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 7956/14 од 09.04.2015. године, донео је у седници већа одржаној дана 31.03.2016. године следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије првотужноца Стечајна маса „Крапинске текстилне индустрије“ д.д. у стечају из Крапине и друготужене „NLB“ Банка А.Д. Београд из Београда, изјављене против става I и II изреке пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 7956/14 од 09.04.2015. године.

ОДБИЈА СЕ захтев друготужене „NLB“ Банка А.Д. из Београда за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр.1577/14 од 28.08.2014. године у ставу 1. изреке, утврђено је да је ништав уговор о револвинг кредиту са валутном клаузулом број КР 2012/1382 који је закључен 27.04.2012. године између прво и друготуженог. Ставом 2. изреке утврђено је да је ништава zaloжна изјава првотуженог Ов. бр. I 14470/2012 оверена 30.04.2012. године пред Основним судом у Сремској Митровици. Ставом 3. изреке одбачена је тужба у делу којим је тражено да суд наложи РГЗ СКН Инђија да у Г листу за парцелу 2048/8 КО Бешка уписане у ЛН број 3206 КО Бешка, изврши брисање извршне вансудске хипотеке уписане по основу zaloжне изјаве Ов. I бр. 14470/2012

оверене 30.04.2012. године. Ставом 4. изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да не постоји потраживање друготуженог „NLB“ Банка А.Д. из Београда према првотуженом „Сопет“ Д.О. из Београда у стечају за износ од 25.000.000,00 динара. Ставом 5. изреке утврђено је да не постоји потраживање друготуженог „NLB“ Банка А.Д. из Београда према првотуженом „Сопет“ Д.О. у стечају за износ од 2.818.329,31 динар, а ставом 6. изреке је утврђено да је ништав уговор о краткорочном револвинг кредиту број КР 2008/3561 од 05.08.2008. године закључен између првотуженог „Сопет“ Д.О. Београд у стечају и „NLB“ Банка А.Д. из Београда, са анексом I истог уговора од 05.08.2009. године. Ставом 7. изреке утврђено је да ништава založna изјава првотуженог Ов I број 33157/2009 оверена 05.08.2009. године пред Општинским судом у Новом Саду, а ставом 8. изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да не постоји потраживање друготужене „NLB“ Банка А.Д. из Београда према првотуженом „Сопет“ Д.О. из Београда у стечају за износ од 1.045.704,32 динара. Ставом 9. изреке утврђено је да не постоји потраживање друготуженог „NLB“ Банка А.Д. из Београда према првотуженом „Сопет“ Д.О. Београд у стечају за износ од 3.615.238,10 динара, а ставом 10. одбачена је тужба у делу у којем је тражено да се наложи РГЗ СКН Инђија да у Г лист за парцелу број 2048/8 КО Бешка уписану у ЛП бр. 3206 КО Бешка изврши брисање извршне зансудске хипотеке уписане по основу založne изјаве Ов I бр. 33157/2009 оверене 05.08.2009. године. Ставом 11. изреке утврђено је да је ништав уговор о закупу пословног простора од 24.06.2006. године са припадајућим анексима и уговор о отварању и вођењу рачуна закључен 04.12.2012. године између тужених „Сопет“ Д.О. Београд у стечају и „NLB“ Банка А.Д. из Београда и ставом 12. одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да не постоји потраживање друготужене „NLB“ Банка А.Д. из Београда према првотуженом „Сопет“ Д.О. Београд у стечају за износ од 941.618,82 динара. Ставом 13. изреке је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 7956/14 од 09.04.2015. године у ставу 1. изреке, одбијена је жалба првотужаца као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П бр. 1577/14 од 28.08.2014. године у ставу 4, 8. и 12. изреке. Ставом 2. изреке другостепене пресуде, одбијена је жалба друготужене као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П бр. 1577/14 од 28.08.2014. године у ставу 1, 2, 6, 7. и 11. изреке. Ставом 3. изреке, укинута је пресуда Привредног суда у Београду П бр. 1577/14 од 28.08.2014. године у ставу 5, 9. и 13. и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Ставом 4. изреке, одбачена је жалба друготуженог изјављена против пресуде Привредног суда у Београду П бр. 1577/14 од 28.08.2014. године у ставовима IV, VIII и XII изреке. Ставом 5. изреке, одбијен је захтев туженог другог реда, за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 7956/14 од 09.04.2015. године, првотужилац Стечајна маса „Крапинске текстилне индустрије“, д.д. у стечају из Крапине је благовремено изјавио ревизију у односу на став 1. изреке. Ревизија је изјављена из свих разлога предвиђених законом а нарочито због погрешне примене маеријалног права.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 7956/14 од 09.04.2015. године, ревизију је изјавио и друготужени „NLB“ Банка А.Д. из

Београда и то у односу на став 2. изреке, због погрешне примене материјалног права и свих других законских разлога.

Друготужени је одговорио на ревизију првотужиоца и предложио Врховном касационом суду да исту одбије као неосновану. Трошкове за одговор на ревизију је тражио и определио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11 и 55/2014) и утврдио да су ревизије првотужиоца и друготужене, неосноване.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности а у ревизијама се не наводи које су то друге битне повреде поступка учињене, које би биле од утицаја на правилност побијане пресуде.

Предмет спора је утврђење ништавости уговора о кредиту, заложних изјава, уговора о закупу пословних просторија и уговора о отварању и вођењу рачуна код банке, те утврђење да пријављено потраживање друготуженог у поступку стечаја над првотуженом не постоји и то услед чињеница да друготужени није имао одобрење управног одбора за закључење предметних правних послова са првотуженом, као и чињенице да је приликом закључења уговора о револвинг кредиту КР 2012/1382 над првотуженим вођен поступак ликвидације.

Према утврђеном чињеничном стању, у стечајном поступку над првотуженим од стране тужилаца као стечајних поверилаца, оспорено је потраживање друготуженог. Потраживање које је друготужени у поступку стечаја над првотуженим пријавио а тужиоци оспорили, састоји се од износа 27.818.329,31 динара по основу уговора о револвинг кредиту КР 2012/1382 од 27.04.2012. године, који је обезбеђен хипотеком уписаном на основу заложне изјаве Ов I бр. 14470/2012 оверене 30.04.2012. године пред Основним судом у Сремској Митровици; износа од 10.660.942,42 динара по основу уговора о револвинг кредиту КР 2008/3561 и припадајућег анекса, а које је обезбеђено хипотеком уписаном на основу заложне изјаве Ов I бр. 33157/2009, оверене 05.08.2009. године и износа од 941.618,82 динара по основу уговора о закупу пословних просторија са припадајућим анексима и уговора о отварању и вођењу рачуна код банке број 2002/10 од 04.12.2002. године. Друготужени је оснивач првотуженог са уделом од 84,68 % удела. У току првостепеног поступка је утврђено да је у тренутку закључења спорног уговора о револвинг кредиту КР 2012/1382 од 27.04.2012. године и давања заложне изјаве Ов I бр. 14470/2012 оверене 30.04.2012. године пред Основним судом у Сремској Митровици, над првотуженим вођен поступак ликвидације, као и да од стране управног одбора друготуженог није постојала сагласност за предузимање правних послова са првотуженим, а чије се утврђење ништавости тражи.

Нижестепени судови су закључили да уговори о револвинг кредиту са валутном клаузулом Кр 2012/1382 од 27.04.2012. године и уговор о краткорочном кредиту КР 2008/3561 од 05.08.2008. године и анекс истог уговора од 05.08.2009.

године, затим уговор о закупу са припадајућим апексима и уговор о отварању и вођењу рачуна, су ништави са разлога што су утврдили да је друготужени оснивач првотуженог са уделом од 84,68%, тако да је првотужени суласно члану 2. Закона о банкама, повезано лице са банком. Друготужена банка, према одредби члана 38 Закона о банкама, претметне правне послове са повезаним лицем је могла закључивати након добијања писменог одобрења управног одбора банке. Друготужена није имала писмено одобрење овог органа за закључење предметних уговора а недостатак одобрења надлежног органа, повлачи по члану 40 Закона о банкама ништавост правних послова, због чега је у том делу усвојен тужбени захтев.

Нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужилаца у делу којим су тражили да се утврди да не постоји потраживање друготуженог према првотуженом у износу од 25.000.000,00 динара, проистекло из уговора о револвинг кредиту и потраживање у износу од 7.045.704,32 динара, које потраживање потиче из уговора о краткорочном кредиту са обрачужењем да без обзира што је утврђена ништавост ова два уговора, последице ништавости су прописане у члану 104. Закона о облигационим односима, тако да је свака страна дужна да врати све што је примила по основу таквог уговора. Из истих разлога нижестепени судови су и одбили тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се утврди да не постоји потраживање друготуженог према првотуженом у износу од 941.618,82 динара, а потиче по основу неплаћених закупнина из уговора о закупу, припадајућих трошкова закупа и на име накнаде по основу уговора о отварању и вођењу рачуна за које уговоре је такође утврђено да су ништави.

Према оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право и то одредбе Закона о банкама и Закона о стечају, када је донео побијану пресуду.

Наводи из ревизије првотужиоца и ревизије друготуженог се не могу прихватити као основани.

Ревидент – првотужилац сматра да друготужени своје потраживање није пријавио као стечајни поверилац, већ као различни поверилац, те пошто је суд огласио ништавим правне послове на којима се темељило различно потраживање стечајног дужника, требало је да се утврди да предметна потраживања не постоје.

Међутим, ови наводи ревизије су неосновани са разлога што потраживање друготуженог према првотуженом, постоји без обзира на евентуално непостојање заложног права којим су предметна потраживања обезбеђена и то како у складу са Законом о облигационим односима тако и у складу са Законом о стечају. Друготужени је пријавио обезбеђено новчано потраживање са правом одвојеног намирења. Пријава потраживања различног повериоца се увек мора третирати као пријава обезбеђеног новчаног потраживања. Ако нису испуњени услови да се потраживање призна као различно, не постоје законске сметње да се исто новчано потраживање призна као стечајно необезбеђено потраживање, обзиром да је благовремено пријављено, па су стога неосновани наводи из ревизије да потраживање друготуженог не постоји и да је погрешно примењено материјално право када је у том делу одбијен захтев ревидента – првотужиоца.

Друготужени у ревизији истиче да је побијана пресуда заснована на погрешној примени Закона о банкама и сматра да су нижестепени судови погрешно закључили да првотужени „Сопел“ Д.О.О. Београда припада кругу лица повезаних са банком у смислу члана 2. став 25. Закона о банкама и да је то закључење предметних уговора, анекса и заложних изјава била потребна сагласност управног одбора банке.

Ови наводи ревизије су неосновани. Друготужени је оспорио првотуженог са уделом од 84,68 % (што је неспорно) те је према одредби члана 2. став 24. Закона о банкама са првотуженим повезано лице. Одредбом члана 38. овог закона, прописано је у ставу 1. да правни послови банке са повезаним лицем обухватају послове које банка закључи са овим лицем и лицем које је повезано с повезаним лицем те банке. Ставом 2 овог члана је прописано да банка правни посао с повезаним лицем може закључити након добијања писменог одобрења управног одбора. У ставу 3 овог члана су наведени случајеви кад ово одобрење није обавезно.

Правни послови-уговори које је друготужена закључила са првотуженим, који су предмет ништавости, не представљају послове за које у смислу става 3. члана 38. Закона о банкама одобрење управног одбора није обавезно, већ је управо за ове правне послове-уговоре, да би се могли закључити и производити правно дејство, требало прибавити писмено одобрење управног одбора банке, како то закон прописује. Одредбом члана 40. Закона о банкама је прописано да су сви правни послови које банка закључи супротно условима прописаним у члану 37. до 39. овог закона ништави.

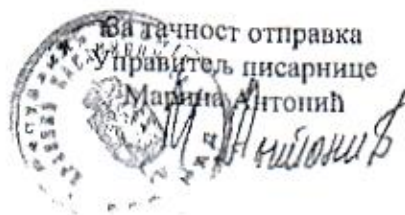
Имајући у виду садржину наведених одредби Закона о банкама и утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд, донео одлуку садржану у ставу 2. изреке побијане пресуде, када је утврдио ништавост уговора о кредиту, заложних изјава, уговора о закупу пословних просторија и уговора о отварању и вођењу рачуна код банке, јер за закључење наведених уговора друготужена банка није имала одобрење надлежног органа, што је услов за пуноважност ових правних послова.

Према изложеном, неосновани су наводи из ревизија да је другостепени суд побијану одлуку донео погрешном применом материјалног права, те је Врховни касациони суд, на основу процесних овлашћења из члана 414. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу 1. изреке пресуде.

Решавајући о захтеву друготуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, Врховни касациони суд налази да одговор на ревизију није био нужан у овој правној ствари, па самим тим ни трошкови који су настали поводом састава одговора, не представљају нужне трошкове који би се у складу са одредбом члана 165. Закона о парничном поступку, досудили на терет тужилаца. Са тих разлога је одлучено као у ставу 2. изреке пресуде.

Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.

РС/ТТ

Република Србија
ПРИВРЕДНИ СУД У БЕОГРАДУ
Посл.бр. 9 П 4391/15
13.12.2016. године
Београд

ЛОК
26.01.17

У ИМЕ НАРОДА.

ПРИВРЕДНИ СУД У БЕОГРАДУ, и то судија Маја Живковић, појединац у парници тужиоца Стечајна маса „Крапинска текстилна индустрија, производња предива и тканина, вањска и унутарња трговина“, Крапина, Република Хрватска, Жупница 4-6 коју заступа стечајни управник Митак Здравко, а кога Зоран Ристић, адвокат из Новог Сала, Васе Стајића бр. 17 и Драган Благојевић, адвокат из Београда, против туженог „Сопет“ д.о.о. у стечају, кога заступа Јанковић Небојша, адвокат из Београда, Војводе Степе бр. 596 и умешача на страни туженог „НЛБ Банка“ а.д. Београд, коју заступа Бранислав Глогоњац, адвокат из Београда, ул. Сарајевска бр. 2а, ради утврђења, донео је по одржаној усменој и јавној главној расправи дана 13.12.2016. године, следећу

ПРЕСУДУ

I ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА тужбени захтев тужиоца Стечајна маса „Крапинска текстилна индустрија, производња предива и тканина, вањска и унутарња трговина“ и УТВРЂУЈЕ да је основано потраживање тужиоца према туженом „Сопет“ д.о.о. у стечају, у износу од 356.021,26 usd са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до коначне исплате.

II ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА тужбени захтев тужиоца Стечајна маса „Крапинска текстилна индустрија, производња предива и тканина, вањска и унутарња трговина“ којим је тражио да се утврди да је основано потраживање тужиоца према туженом „Сопет“ д.о.о. у стечају, за износ од 419.269,41 usd са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до коначне исплате, као неосновано.

III ОДБАЦУЈЕ СЕ тужба у делу у коме је тужилац тражио да се обавезе тужени да му плати износ од 757.489,62 usd са домицилном каматом од 5% годишње почев од 18.06.2006. године до коначне исплате.

IV ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 719.654,00 динара, а све у року од 15 дана од пријема писменог отправака пресуде.

V ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду пореза на додату вредност за досуђене трошкове парничног поступка.

Образложење

Тужилац је 08.09.2006. године поднео тужбу против туженог наводећи да је тужени правни следбеник „Југокотекс промет“ који је престао да постоји припајањем Реском Привредног суда у Новом Саду број Фи 3979/99. Навео је да је тужилац власник извозник робе по уговорима и извозима закљученим у току 1989. године са правним претходником туженог „Југокотекс-промет“. Овај извоз је остварен преко туженог као комисионера и налогопримца, а тужилац је иступао као комитент и налогодавац. Дакле, у корист, и за потребе тужиоца странке су закључиле уговор о извозу робе број III/1 89, III/2 89, III/3 89, III/4 89, III/V са припадајућим анексима о извозу робе тужиоца преко туженог у Ирак у износу од 2.447.659,00 usd, а која вредност је умањена за 5% провизије коју узима тужени као извозник по овим уговорима. Уговорачи радова и извозници робе у Ирак су прихватили споразуме представника Владе СФРЈ и Републике Ирак, оперативни израђени банкарским аранжманима из Централне Банке Ирак и Југобанке ад. из Београда која предвиђа да ирачки дужници и инвеститор и увозници своје обавезе измирују плаћањима у корист ирачке банке уместо оригиналним комерцијалним поверицима. Овим аранжманима уврштено је и одложено наплата потраживања југословенских поверилаца, а формално су стављени ван снаге дужничко поверилачки односи југословенских комерцијалних поверилаца и ирачких комерцијалних дужника, па једини правни основ за наплату потраживања садржан у банкарским пословима ирачке и Југобанке. Реском Трговинског суда у Београду IV Ст 22/2002 од 28.05.2002. године „Јумбес банци“ је поверено даље административно вођење отворених рачуна на име „Југобанке“ код Централне банке Ирака на којима су евидентирана потраживања цивилног сектора поверилаца из бивше СФРЈ, настале на основу извезене робе и изведених инвестиционих радова из области цивилних послова у периоду између 1984. и 1990. године. Министарство финансија Републике Ирак почетком 2005. године објавило је оглас којим се позивају заинтересована лица, укључујући и финансијске институције да у Канцеларији за усаглашавање дуга Републике Ирак установљеној у оквиру седишта фирме „Ernst and Jong“ у Аману, пружи информације о ненаплаћеним комерцијалним потраживањима од одређених ирачких дужника. „Јумбес банка“ је у својству администратора благовремено пријавила и тако регистровала код Канцеларије за усаглашавање ирачког дуга сва потраживања по основу главница, као и потраживања по основу уговорене и репрограмисане камате коју је Централна банка Ирака признала и одобрила на рачунима „Југобанке“ чиме су усаглашена сва потраживања цивилног сектора. У новембру 2005. године Република Ирак је упутила конкретан позив „Јумбес банци“ као администратору да прихвати регулисање потраживања под условима у начелу постигнутог споразума са владама кредитора које чине „Париски клуб“ - повериоци би прихватили отпис 80% потраживања у замену остатка потраживања обвезницима или зајмом са роком отплате до 2028. године и да о томе агенту Републике Ирак доставе одговарајућу понуду. Тужилац је

даље навео да тужени као налогопримац и комисионар извозник туђе робе није поступао са пажњом доброг привредника. Тужени је закључио аранжман са банком администратором „Јумбес банком“ по наплати ирачког дуга о чему није обавестио тужиоца. Тужилац је сам сазнао да је ирачка национална банка путем држава кредитора „Париског клуба“ понудила аранжман државама које је „Јумбес банка“ прихватила тако што је на име дуга признала 20% укупног потраживања повериоца и то на начин што се претходно утврди висина укупног потраживања након чега се то потраживање салдира, усаглашава, врши избор обвезница депонованих у „Јумбес банци“ и на те обвезнице се врши припис камате која се исплаћује на полугодишном нивоу и доспева полугодишње. Тужени је овај аранжман уговорио без одобрења тужиоца и без активног учешћа тужиоца. Када је тужилац сазнао за овакав аранжман и могућност наплате свог потраживања обратио се туженом дописом, опоменом, пред једнострани раскид уговора, који је туженом дао рок од 8 дана за испуњење обавезе и наложио му да поднесе извештај како тужени није ни у накнадном року испунио своју обавезу, тужилац сматра да је уговор раскинут по сили закона а да је тужени одговоран зато што своје обавезе није извршавао уредно. Након што се усагласио са туженим, тужилац је утврдио да тужени поседује документацију о ненаплаћених 1.667.108,78 usd па је тужилац 25.08.2006. године преко администратора „Јумбес банке“ наплатио путем добијања сертификата Ирачке централне банке износ од 744.366,46 usd што одговара извозним пословима од 1.667.108,78 usd чиме је тужени признао дуг. Тужени је од „Јумбес банке“ а.д. у целости наплатио сав износ из основа извоза робе према Ираку коју је извезао тужилац. Како је укупна вредност извезене робе коју је тужилац извезо преко туженог износи 2.447.659,00 usd, тужилац тражи да се тужени обавезе да му плати на име накнаде штете новчану противвредност извезене робе у износу од 757.489,62 usd са каматом од 5% годишње почев од 19.06.2006. године. Навели су да је у овом послу тужени као извозник извезио робу произвођача овде тужиоца па је произвођач остао власник робе и свих права по основу робе а извознику припада само извозничка провизија од 3 или 5% од вредности робе. Тужени је 2005. године када га је преузео овде умешач престао да плаћа обавезе према власницима робе – произвођачима. Имајући у виду да се ради о комисионом послу, почетак рока застарелости се рачуна од момента подношења извештаја о извршеном послу од стране комисионара а који тужени никада није сачинио. Постављеном тужбом тужилац тражи да се обавезе тужени да плати целокупан неусаглашени однос, јер је тужени крив што тај износ није усаглашен, јер се документација о том потраживању изгубила код туженог, па тужилац тражи да му тужени тај износ намири у потпуности, јер тај износ није усаглашаван. Како је тужени 2008. године уништио своју документацију, тужилац не зна да ли је тужени робу тужиоца извезао или задржао па је зато одговоран ако „Југобанка“ није имала документацију о том извозном послу. Како је уговор трајни, није основан приговор застарелости, јер тужени није могао да затвори у овојим пословним књигама ово потраживање тужиоца јер није платио тужиоцу а имајући у виду члан 56 Закона о спољној трговини тужени је био дужан да преко Народне банке Србије прати прилив и о приливу девиза обавести тужиоца. Тужичево потраживање није могло да доспе до год су трајале санкције према Ираку па тужилац није могао да тужи тужену пред судом у овој земљи јер би његово потраживање било преурњено па би било одбијено. Кад је тужилац сазнао да је дошло до реализације између туженог и Ирака преко „Јумбес банке“ тужилац је поднео тужбу, а до реализације је дошло у фебруару 2006. године. Преко скономског вештачења судског вештака Јована Драгаша, утврђено је и доказано да је роба у вредности од 2.464.466,21 usd тужени примио од тужиоца ради извоза. Тужилац не зна шта је тужени урадио са робом али ова вредност

извезене robe je bila evidentirana u NBS u Sektoru deviznih poslova i o tome je Narodna banka Vojvodine donela rešenje. Tada je prešao rizik na tuženog i ukoliko tu robu nije izveo tim pre duguje pun iznos tužiocu. Sudski veštak je utvrdio da je tužilac robu u navedenoj vrednosti predao tuženom, ali iz dokumentacije tuženog nije mogao da utvrdi da li je tuženi svu robu izveo ili je možda deo robe prodao na ovom tržištu, te je teret dokazivanja da je robu izveo u Irak na tuženom. Što se tiče aktivne legitimacije naveo je da je rešenjem brojem Fi 549/73 od 28.12.1976. godine upisana Krapinska tekstilna industrija sa solidarnom odgovornošću OOUP Krapina, zatim je izvršena promena pravne forme uz zadržavanje firme Krapinska tekstilna industrija, rešenjem Fi 7625/90 od 17.09.1990. godine upisan prestanak subjekta zbog podele na četiri nova preduzeća „Krateks“, Radionića čepčanja pređe, Tkačica sa PO, Energetika i usluge Krapinčanka, koje su opet rešenjem Fi 3213/91-2 od 14.03.1991. godine pripoјene prvomenovanom preduzeću. Pri stечај je otvoren rešenjem St 74/91-2 od 22.04.1991. godine a 30.12.1991. godine je stечај obustavljen. Rešenjem Fi 4834/92 od 18.05.1992. godine izvršena je promena pravne forme u „Krateks“ društvu sa ograničenom odgovornošću Krapina, a rešenjem Fi 13644/92 od 14.09.1992. godine izvršeno je pripajanje preduzeće „Krapinska tekstilna industrija“ d.o.o. Krapina društvu „Krateks“ d.o.o., tako da budući naziv je Krapinska tekstilna industrija d.o.o. Krapina. Potom je izvršena promena pravne forme 28.12.1996. godine tako da naziv društva glasi Krapinska tekstilna industrija, proizvodnja prediva i tkanina, vanjska i unutarnja trgovina d.d. Krapina, Žutnica, rešenjem St 31/96 od 26.11.1996. godine otvoren je stечај nad ovim društvom a rešenjem od 11.02.2000. godine odobrena prisilna nagodba i stечајni postupak obustavljen. Potom je rešenjem St 76/01 od 02.05.2002. godine otvoren stечај a rešenjem od 26.09.2008. godine zaključen stечајni postupak nad navedenim društvom. U postupku stечаја iz 1991. godine Zrebacka banka je kupila celokupnu aktivu, odnosno sva prava stечајnog dužnika prema trećima, dakle i prema tuženom što proizlazi iz člana 2 predmetnog ugovora. Ovo proizlazi iz odredbe člana 3 uz dokumentaciju napomenu uz bilans na dan 31.10.2003. godine. U stечају 31/96 nesporno se navodi potraživanje po izvozu u Irak za koji nisu iskazane kursne razlike i koji je stavljen u vanbilansnu evidenciju odlukom balansiranja ratne štete potraživanje iz Srbije i Bosne 1993. godine. Dakle, postupak stечаја otvoren je prvo 1991. godine te zaključen 1992. godine, na je preduzeće kuljevo od strane Zagrebacke banke DD Zagreb, te je preduzeće tužilac nastavilo poslovanje kao Krapinska tekstilna industrija da bi zatim 1996. godine bio otvoren stечај ali je 2000. godine odobrena prisilna nagodba odnosno prinudno poravnaje te je stечај obustavljen sa kontinuitetom sa uживањем prava koja se nalaze u imovini tog preduzeća a zatim i 2002. godine ponovo otvoren stечај koji je konечно završen 2008. godine kada rešenjem Trgovackog suda u Zagrebu St 76/01 ovlašćen stечајni управник Здравко Митак да заступа стечајну масу на основу чега је и туžilac легитимисан у овој парници. Тужба је поднета 08.09.2006. године, а роба је извезена у Ирак током 1989. и 1990. године. Ирак је био под ратним дејствима у периоду од 1991. године те од краја тог рата па до 2003. године под међународним санкцијама. Од 2003. до 2011. године Ирак је под константним ратним дејствима па дугове није ни било могуће наплатити односно текао је застој у току застарелости потраживања а дана 03.01.2005. године Централна банка Ирака је објавила позив повериоцима да пријаве потраживање у новинама Financier times што су администратори потраживања произвођача робе „Лумбес банка“ и учинили. Тужени је као комисионар по основу извоза робе примио обвезнице крајем 2008. године односно почетком 2006. године, па како је

тужба поднета 2006. године а тужени је обвезнице примио те године и отуђио те године, то потраживање које се тужбом тражи није застарело. Тужени је био у обавези да у посредничком послу тужиоцу преда сваки документ који је добио по основу извоза и пријема обвезница и то није обавеза тужиоца, односно правног следбеника произвођача извезене робе. Тужени је пропустио своју обавезу, прикрио чињеницу могућност наплате потраживања, добијене обвезнице утајио и продао, те као несавесна странка у правном послу мора да сноси последице таквог поступања и тиме да плати тужиоцу номиналну вредност обвезница будући да није приказао ни цену за коју је обвезнице продао. Осим тога и у ревизијској одлуци Врховног суда није истакнуто да тужилац није активно легитимисан. Тужени је у вансудском поступку тужиоцу исплатио неспоран део по истом правном послу и тиме признала активну легитимацију тужиоца. Тужена је била дужна да сваких 6 месеци извештава тужиоца шта је са предатом робом односно када ће роба бити плаћена а тужена није водила посреднички дневник нити обавештавала тужиоца за тај комисиони посао. Ово је законска обавеза туженог као комисионара. Тужена је преузела робу утужене вредности, није тужиоцу исплатила противвредности, стога је тужбени захтев основан. Тужена није доказала да је поступила савесно и да не може сносити последице због нереализације уговореног посла нити је презентирала суду ни тужилачкој страни доказе. Из јединствених царинских исправа је утврђено да је предата роба извезена. Што се тиче активне легитимације, тужилац ово потраживање води у својој кротној биланси. Трговачки суд у Загребу под Крапинском и текстилном индустријом у активни стечај води ово потраживање и дао је налог стечајном управитељу да води поступак стечајне масе за наплату и утуживање наведеног потраживања. Дакле, стечајна маса Крапинске и текстилне индустрије, је титулар права на ово потраживање а из важнијег биланса стања из аналитичке картице се види да је наведени дуг ушао у konto стања тужиоца на дан када је отворен последњи стечај. Како овог потраживања нема у усаглашеном делу потраживања, на ово потраживање не треба применити матрицу усаглашавања. Тужилац није био у правном односу са „Јумбес банком“. Након што је робу предао туженом, сав терет доказивања је на туженом. Ова роба није усаглашена, јер је наплаћена пре усаглашавања и зато тужени не прилаже своју финансијску документацију. Тужени није приговорио „Јумбес банци“ зато што ово потраживање није усаглашено а био је дужан, што значи да је прикрио чињеницу да је ту робу сигурно наплатио пре рата у Ираку. Да тужени није наплатио спорно потраживање био би дужан да документацију чува трајно. Тужени је уништио писмену документацију везану за извоз у Ирак а то је документација која по Закону о спољнотрговинском пословању које је важило до 1997. године био дужан да чува трајно па зато и нису обавестили банку, односно „Јумбес банку“. Није желео да предложи допунско вештачење на околност висине дуга према матрици усаглашавања. Предложио је да суд тужбени захтев усвоји. Трошкове је тражио и определио.

У одговору на тужбу тужени је оспорио наводе тужбе и тужбени захтев у целости. Истакли су приговор недостатка активне легитимације тужиоца обзиром да се пред Трговачким судом у Загребу под бројем Ст 76/2001 водио стечајни поступак над тужиоцем који је након окончања завршне деобе закључен а тужилац није доказао да је и даље активно легитимисан. Тужилац није доказао да је уговорна страна предметног правног посла а да је правни следбеник права из предметног уговора као и да није извршио наплату утуженог износа па није активно легитимисан да потражује било какву исплатну вредност робе нити штету од туженог а што тужбени захтев чини неоснованим. Истакли су приговор застарелости потраживања наводећи да су тужилац и правни

потраживање. Тужени не поседује финансијску документацију којом би доказивао да ли је оно потраживање остало ненаплаћено. Усаглашавање је рађено на основу извозне евиденције централних банака. Предложио је да суд тужбени захтев одбије, Трошкове је тражио и определио.

Суд је решењем 9-П 4391/15 од 18.01.2016. године дозволио ступање у парницу умешачу „НЛБ Банка“ Београд на страни туженог.

Умешач на страни туженог „НЛБ Банка“ је у писменом одговору преко пуномоћника навела да оспорава активну легитимацију тужиоца, да истиче приговор застарелости потраживања јер се у овој парници треба применити рок застарелости од 3 године прописан чланом 374 Закона о облигационим односима или рок застарелости из члана 376 став 3 Закона о облигационим односима. Ратни сукоби који су се одвијали у Ираку су без утицаја на евентуални прекид или застој застарелости између парничних странака јер се ради о субјектима у Србији и Хрватској а не у Ираку. Чак и када би суд приликом одлучивања о евентуалном прекиду застарелости узео у обзир чињеницу да је вођен Први заливски рат, такав застој застарелости могао би да траје најдуже годину дана, колико је и трајао и Први заливски рат. Према наводима тужиоца, потраживање према туженом је наводно доспело 31.12.1989. године, те чак и када би се узео период застоја од једне године потраживање тужиоца је застарело 31.12.1993. године. Дакле, потраживања су застарела и много пре почетка другог заливског рата који је трајао од марта 2003. године до априла 2004. године. Дакле, на дан објављивања огласа Министарства финансије Републике Ирак од 16.11.2005. године, сва потраживања тужиоца су застарела. Евентуалне санкције Савета безбедности Уједињених нација које су изречене Ираку су без утицаја на одлучивање у погледу доказа застарелости јер је и Република Србија, односно СР Југославија била под санкцијама Уједињених нација али су током наведеног периода сви домаћи судови несметано радили и пружили правну заштиту домаћим и страним правним и физичким лицима. У поступку наплате усаглашених потраживања, тужилац се одрекао права на наплату неусаглашених потраживања. Тужилац је дописом од 24.07.2006. године изричито потврдио да је сагласан са аранжманом за наплату потраживања од Републике Ирак у складу са условима позива Републике Ирак од 16.11.2005. године. Тужилац се позвао и на допис „Јумбес банке“ у коме се изричито наводи да се не може извршити наплата неусаглашених потраживања, те да Ирак сва неусаглашена потраживања сматра застарелим и отписаним. Ирачка страна је понудила плаћање потраживања уз дисконт од 80%. Сва потраживања која је „Конект“ наплатио од Ирака исплатио је тужиоцу. Даље су се у свему придружили речи туженог. Предложили су да суд тужбени захтев одбије. Трошкове су тражили и определили.

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 1608/2010 од 12.04.2010. године обавезан је тужени да у стечајну масу тужиоца исплати износ од 757.489,62 usd са домицилном каматом од 5% провизије на годишњем нивоу почев од 01.01.1990. године до исплате а све у динарској противвредности по курсу на дан исплате а одбијен је део тужбеног захтева којим је тужилац тражио исплату камате од 3% провизије на годишњем нивоу на износ од 757.489,62 usd као неоснован.

Пресудом Привредног апелационог суда 3 Пж 5745/11 од 07.11.2012. године настављен је поступак у овој ствари прекинут решењем Привредног апелационог суда Пж 10027/10 од 31.03.2011. године. Потврђена је пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1608/10 од 12.04.2010. године у првом ставу изрече којим је обавезан тужени да у стечајну масу тужиоца исплати износ од 757.489,62 usd са домицијалном каматом од 5% провизије на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до исплате а све у динарској

претходник туженог обавили посао међународне купопродаје робе 1989. године па да се на застарелост примењују рокови из Конвенције за застарелости потраживања у области међународне купопродајне робе по којој сходно члану 8 потраживања застаревају за 4 године у смислу члана 23 исте конвенције а свако време застарелости истиче најкасније 10 дана од дана када је почело да тече. Тужени није признао дуг па није дошло до прекида застарелости. Истакли су да је тужени правни следбеник „Југокотекс промет“, да се „Југокотекс промет“ бавио извозничким пословима у оквиру којих је обављао извоз робе а и за тужиоца. Финансијски део послова одвијао се преко „Југобанка“ Београд која је била одређена од стране тадашњих државних органа а након 1991. године када су стали извознички послови и наплата из иностранства пријављени су сви извознички послови по којима није извршена наплата. У међувремену „Југобанка“ је отишла у стечај па су послови наплате са иностранством пренети на „Јумбес банку“ која је пријавила потраживање према евиденцији коју поседује и од тужене није тражила податке о висини потраживања јер пијелан извознички посао у Републику Ирак се није могао остварити а да то није евидентирано код банке администратора. Тужени је требало да изврши ламирено постигнуто између „Јумбес банке“ и Централне банке Ирака за тужиоца у износу од 744.366,46 usd што одговара извозним пословима у вредности од 1.667.108,46 usd. Правни претходник туженог није примио робу па није могао да изврши извоз. Нису спорили да су са правним претходником тужиоца потписали уговоре о извоз робе у Ирак и то уговоре који се наводе и у тужби, али наводе да то није доказ да уговорени посао у свему обављен како је и уговорено. Тужилац није доказао да је предметна роба и извезена. Оспоравајући активну легитимацију тужиоца су навели да је први поступак стечаја над тужиоца 74/91 окончан продајом стечајног дужника као правног лица, то значи да је предмет продаје била имовина исказана на страни активе биланса стања сачињеног према стању на дан отварања стечајног поступка 22.04.1991. године а која је саставни део уговора. Тужилац треба да докаже и изостави биланс стања сачињен према стању на дан отварања стечајног поступка 22.04.1991. године, да је ово потраживање било предмет купопродаје и обухваћено предметним билансом. Други стечај је отворен 1996. године и одобрена је присилна нагодба па је стечајни поступак обустављен. Тужилац треба да докаже да је након присилне нагодбе ово потраживање остало као имовина тужиоца. Потом је над тужиоцем отворен и трећи стечај 2002. године који је 2008. године закључен и одређен је наставак поступка у односу на стечајну масу па тужилац треба да докаже да је ово потраживање било евидентирано на дан отварања стечајног поступка као потраживање стечајног дужника у почетном економском извештају, да није отуђено у току трајања стечаја број 3 и да су резервисана средства за вођење овог поступка. У току досадашњег поступка није утврђена одговорност туженог за неусаглашеност и потом и за исплату овог неусаглашеног потраживања. У досадашњем току поступка утврђено је да је роба извезена али није утврђено да ли је тужилац крив што предметни износ није био предмет усклађивања. Тужени не може бити крив за износ неусаглашеног потраживања јер је усаглашавање вршила „Југобанка“ односно „Јумбес банка“ са Централном банком Ирака. Тужени није по уговору са тужиоцем уговорио да је одговоран за наплативост робе коју је извезао, односно није уговорена *del credere* клаузула. Тужена није одговорна за евентуално неусаглашен износ а због *del credere* института као и да је коначно реализација пензионисаних потраживања међународним споразумом дао мандат централним банкама змаља извозника и увозника. Када би потраживање тужиоца и било основано могло би бити основано само по уговореној матрици по међународном споразуму. Тужени не може доказивати негативну чињеницу да није одговоран за евентуално неусаглашено

противвредности по курсу на дан исплате, као и одлука о трошковима. Преназначена је наведена првостепена пресуда у делу првог става изреке којим је тражено да се обавезе тужени да у стечајну масу тужиоца исплати домицилну камату од 5% провизије на годишњем нивоу на износ од 757.489,62 usd за период од 01.01.1990. до 18.06.2006. године и у том делу је одбијен тужбени захтев. У овом делу је пресуда постала правоснажна и о овом делу тужбеног захтева је правоснажно одлучено. Против ове пресуде је ревизију изјавио тужени те је решењем Врховног касационог суда Прев 47/2014 од 16.07.2014. године донето решење којим се укида пресуда Привредног апелационог суда Пж 5745/11 од 07.11.2012. године и пресуда Привредног суда у Новом Саду П-1608/10 од 12.04.2010. године у делу у коме је тужени правоснажно обавезан да тужиоцу плати износ од 757.489,62 usd са домицилном каматом од 5% провизије на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до исплате, све у динарској противвредности по курсу на дан исплате и враћено Привредном суду у Новом Саду на поновно суђење. У одлуци Врховног суда је наведено да у спроведеним поступцима није утврђено да ли постоје пропусти правног претходника туженог у томе што није усаглашено потраживање у преосталој вредности од 797.357,43 usd, дакле да ли постоји одговорност туженог за ту неусаглашеност и за исплату овог неусаглашеног потраживања, па уколико постоји за који износ би тужени одговарао за насталу штету. Дакле, да ли целим неусаглашеним износом или износом који припада на усаглашена потраживања по матрици за усаглашено потраживање од 1.667.108,78 usd јер је тужилац пристао да му се по тој матрици исплати део усаглашеног потраживања, што је и учињено. Та матрица је иста за све повериоце и нико од повериоца није добио потпуни износ него износ уз отпис од 80% са припадајућом каматом од 5,8% на годишњем нивоу закључно са 31.12.2005. године уз умањење у висини извозничке провизије.

Решењем Привредног суда у Новом Саду 1 П 110/2015 од 02.02.2015. године, Привредни суд у Новом Саду се огласио месно ненадлежним за одлучивање у овој правној ствари и одлучио да се по правоснажности решења списи доставе Привредном суду у Београду као месно надлежном. Ово решење је постало правоснажно решењем Привредног апелационог суда 1 Пж 626/15 од 01.04.2015. године.

Суд је у доказном поступку извео предложене доказе, па је оценом изведених доказа и навода странака у смислу члана 8 одлучио као у изреци.

Потврдом број РЗ-11798/09 судског регистра Трговачког суда у Загребу која је издата 02.07.2009. године на регистарски уложак 1-1473 решењем бр. Фп 2083/88 од 30.06.1998. године уписано је конституисање Радне организације без ООУР-а са твртком „Крапинска текстилна индустрија“ са п.о. из Крапине, Жутница 4-6, да је на истом рег. ул. решењем бр. Фп 2785/90 од 30.07.1990. године, уписано усклађење општих аката горе наведене РО са ЗГД-ом, тако да твртка гласи „Крапинска текстилна индустрија“ предузеће са п.о., Крапина, Жутница 4-6. Решењем бр. Фп 7625/90 од 17.09.1990. године уписан престанак тог предузећа услед поделе на нова предузећа од којих и на „Кратекс-предioniца чешљане пређе“ предузеће за производњу предива са п.о., Крапина, Жутница бб рег. ул. бр. 1-8356, „Тканине“ предузеће за производњу вунених тканина, влчане пређе и плетива, са п.о. Крапина, Жутница бб рег. ул. бр. 1-8357, „Енергетика и услуге“ предузеће за пружање занатских и других услуга, са п.о., Крапина, рег. ул. 1-8359, „Крапичанка“ са п.о., Крапина, рег. ул. 1-8362. На рег. ул. 1-8356, решењем бр. Фп 7626/90-2 од 17.09.1990. године уписано је организовање предузећа „Кратекс-предioniца чешљане пређе“ предузеће за производњу предива са п.о., Крапина, Жутница бб. Решењем Фп 3213/91-2 од 14.03.1991. године уписује се припајање предузећа „Тканине“ п.о.,

Крапина, „Крапинчанка“ п.о., Крапина и „Енергетика и услуге“ п.о., Крапина, горе наведеном предузећу. Решењем Ст. бр. 74/91-2 од 22.04.1991. године уписује се отварање поступка стечаја над горе наведеним предузећем. Решењем бр. Ст 74/91 од 30.12.1991. године уписује се обустава стечајног поступка у односу на дужника „Кратекс-предioniца чешљане пређе“ Крапина, у стечају, а наставља у односу на стечајну масу. Решењем Фи 4834/92 од 18.05.1992. године уписује се промена статуса предузећа и промена оснивача, те твртка гласи „Кратекс“ друштво са ограниченом одговорношћу, предузеће за пружање финансијских, техничких и пословних услуга, Крапина, Жутница 4-6. Решењем Фи 74/91 од 23.06.1992. године закључује се стечајни поступак над стечајним дужником. Решењем Фи 74/91 од 23.06.1992. године закључује се стечајни поступак над стечајним дужником. Решењем Фи 13644/92 од 14.09.1992. године уписује се припајање предузећа „Крапинска текстилна индустрија“ предузеће за производњу предива и тканина, вањска и унутрања трговина, друштво са ограниченом одговорношћу Крапина, Жутница 4-6 а који је уписан на рег. ул. 1-12016, друштво „Кратекс“ друштво са ограниченом одговорношћу, предузеће за пружање финансијских, техничких и пословних услуга, Крапина, Жутница 4-6. Истим решењем уписује се промена твртке, делатности и заступника, тако да твртка гласи „Крапинска текстилна индустрија“ предузеће за производњу предива и тканина, вањску и унутарњу трговину, друштво са ограниченом одговорношћу, Крапина, Жутница 4-6. Решењем бр. Тг-95/9950-2 од 28.02.1996. године, МБС: 080047858, уписује се преобликовање д.о.о. у д.д. и усклађење општих аката и темељног капитала са ЗТД-ом тако да твртка гласи „Крапинска текстилна индустрија“ производња предива и тканина, вањска и унутрања трговина д.д., скраћена твртка гласи: К.Т.И. д.д., са сједиштем у Крапини, Жутница 4-6. Решењем суда бр. Ст 31/96 од 26.11.1996. године уписује се отварање стечајног поступка над наведеним друштвом. Решењем Ст 31/96 од 11.02.2000. године одобрава се присилна нагодба и стечајни поступак се обуставља. Решењем суда бр. И-Ст-76/01 од 02.05.2002. године уписује се отварање стечајног поступка над друштвом „Крапинска текстилна индустрија“ д.д., Крапина, Жутница 4-6. Решењем Ст. 76/201 од 26.09.2008. године закључен је стечајни поступак над наведеним друштвом. Наведно друштво није брисано из регистра. Потврдом Трговачког суда у Загребу, Република Хрватска бр. РЗ-15472/09 од 03.09.2009. године на рег. ул. бр. 1-8356 решењем Фи 7626/90 године уписано је организовање предузећа „Кратекс-предioniца чешљане пређе“ предузеће за производњу предива са п.о. Крапина, Жутница бб, да је решењем Фи 3213/91-2 од 14.03.1991. године уписано припајање Предузећа „Тканине“ п.о. Крапина, „Крапинчанка“ п.о. Крапина и „Енергетика и услуге“ п.о. Крапина горе наведеном предузећу. Решењем Ст 74/91-2 од 22.04.1991. године уписано је отварање поступка стечаја над горе наведеним предузећем, док је решењем бр. Ст 74/91 од 30.12.1991. године уписана обустава стечајног поступка у односу на дужника „Кратекс-предioniца чешљане пређе Крапина“ у стечају, а настављен у односу на стечајну масу. Решењем Фи 13644/92 године уписано је припајање предузећа „Крапинска текстилна индустрија“ предузеће за производњу предива и тканина, вањску и унутарњу трговину, д.о.о. Крапина, Жутница 4-6, а који је уписан у рег. уложак 1-12016 горе наведеном друштву „Кратекс“ д.о.о., предузеће за пружање финансијских, техничких и пословних услуга Крапина. Истим решењем уписана је промена назива предузећа, делатности и заступника, па назив (твртка) гласи „Крапинска текстилна индустрија“ предузеће за производњу предива и тканина, вањску и унутрашњу трговину, д.о.о. Крапина, Жутница 4-6, да је у регистар трговачких друштава на рег. у. МБС 080047858 решењем бр. Тг 95/9950-2 од 28.02.1996. године уписана промена облика д.о.о. у д.д. и усклађење општих аката са ЗТД, па назив-твртка

гласи „Крапинска текстилна индустрија“ производња предива и тканина, вањска и унутрашња трговина д.д., скраћени назив К.Т.И. д.д. са седиштем у Крапини, Жутница 4-6. Решењем суда бр. Ст 31/96 од 26.11.1996. године уписује се отварање стечајног поступка над наведеним друштвом. Решењем Ст 31/96 од 11.02.2000. године одобрава се принудно поравнање и стечајни поступак се обуставља. Решењем овог суда бр. СТ 76/01 од 02.05.2002. године уписује се отварање стечајног поступка над друштвом „Крапинска текстилна индустрија“ д.д. Крапина, Жутница 4-6. Решењем Ст 76/2001 од 26.09.2008. године закључен је стечајни поступак над наведеним друштвом. Решењем Тт 09/9619 од 02.09.2009. године уписано је брисање наведеног друштва из судског регистра због закључења стечаја. Дана 26.09.2008. године решењем Трговачког суда у Загребу бр. Ст 76/2001, у стечајном поступку над стечајним дужником „Крапинска текстилна индустрија“ д.д. у стечају, Крапина, Жутница 4-6 закључен је стечајни поступак над наведеним стечајним дужником. Након закључења стечајног поступка, стечајни управник ће заступати стечајну масу у складу са стечајним законом.

Читањем решења Трговачког суда у Загребу XXVIII Ст 76/2001 од 26. рујна 2008. године суд је утврдио да је закључен стечајни поступак над стечајним дужником „Крапинска текстилна индустрија“ д.д. у стечају, након закључења стечајног поступка, стечајни управитељ ће заступати стечајну масу у складу са стечајним законом, ово решење и основа за закључење стечајног поступка објавиће се у огласу у „Народним новинама“ и решење се доставља судском регистру овог суда ради брисања дужника из судског регистра по правоснажности овог решења.

Читањем уговора који су 11.11.1991. године закључили Загребачка банка д.д. Загреб, као купац, уз сагласност стечајног већа, уговорена је продаја стечајног дужника „Кратекс-предioniца, чешљање пређе“ Крапина, у стечају, као правне особе, а чланом 2 овог уговора је уговорено да продавац продаје а купац купује стечајног дужника као правну особу према исказу на страни активе биланса стања сачињеног према стању на дан отварања стечајног поступка 22.04.1991. године ако је саставни део уговора те уједно устапа сва права стечајног дужника према трећима.

Читањем извештаја стечајног управитеља Здравка Митака од 21.08.2016. године и документације достављене уз тај извештај, суд је утврдио да у овереном преслику картице купца број 11648 „Југохотекс“ Р.О. Конто 14200 на дан 28.04.1991. године у активи тада стечајног дужника „Кратекс-предioniца, чешљоница пређе“ у стечају, а тај стечајни поступак се водио под пословним бројем Ст 74/91 било је у имовини евидентирано потраживање по основу извоза у Ирак и то правог претходника туженог. Дакле, продајом правне особе у стечају купцу, „Загребачкој банци“ неспорно у продајној имовини правне особе било је садржано потраживање о извозу у Ирак. Из картице конта 142000 на дан 31.12.1992. године партнер „Југохотекс“ СРО из које је видљиво да је купљена правна особа од „Загребачке банке“ д.д. која је наставила пословање у пословним књигама има евидентирано потраживање по извозу у Ирак. Према документу билансирања ратне штете-потраживање из Србије и Босне, извршен је отпис и евиденција потраживања у ванбилансним евиденцијама. Из кумулативне главне књиге на дан 06.05.1997. године видљиво је да је након извршеног отписа и надаље ванбилансне евиденције задржано потраживање по извозу у Ирак и то све као власништво „Крапинске текстилне индустрије“ д.д. у стечају, над којом се спроводио тада стечајни поступак по пословним бројем Ст 31/96 а који је окончан склапањем присилне нагодбе. Из документације потраживања из Ирака – 2.982.864,20 усд која је израђена у стечајном поступку над „Крапинском текстилном индустријом“ д.д. Крапина дана 08.10.1999. године а који се

водио под пословним бројем Ст 31/96 предметно потраживање је укључено у стечајну масу у том стечајном поступку. Из извода из бруто биланса на дан 31.10.2001. године је видљиво да је у ванбилансној евиденцији „Крапинске текстилне индустрије“ и након склапања присилне нагодбе и обуставе стечајног поступка задржано отписано потраживање по извозу у Ирак. Из закључног листа на дан 01.05.2002. године, а то је дан пре поновног отварања стечаја вођеног под пословним бројем Ст 76/01 је видљив континуитет евиденција отписаних потраживања по извозу у Ирак у ванбилансној евиденцији. Из извода из закључног листа „Крапинске текстилне индустрије“ д.д. у стечају на дан 31.08.2002. године је видљиво да је имовини евидентираној у ванбилансној евиденцији на конту 990 и 995 и надаље евидентирано потраживање по основу извоза у Ирак. Предметни закључни лист односи се на сада тужитеља јер је стечајни поступак након што није испуњена присилна нагодба склопљена у стечајном поступку под пословним бројем Ст 31/96 над „Крапинском текстилном индустријом“ д.д. поново отворен под пословним бројем Ст 76/01 дана 02.05.2002. године.

Читањем потврде Трговачког суда у Загребу 53 Ст 76/01 суд је утврдио да се у име стечајне масе „Крапинске текстилне индустрије“ д.д. и надаље воде поступци.

Читањем потврде о Трговачког суда у Загребу Ст 76/01 суд је утврдио да је Здравко Митак именован стечајним управитељем стечајног дужника „Крапинска текстилна индустрија“ д.д. у стечају. Стечајни поступак је закључен решењем овог суда Ст 76/01 дана 26. рујна 2008. године а настављен решењем овог суда Ст 76/01 дана 23. листопада 2009. године. Стечајни управитељ је дужан на основу члана 25 стечајног закона уновчити стечајну масу стечајног дужника преосталу након закључења стечајног поступка те извршити накнадну деобу.

Читањем закључка Трговачког суда у Загребу у предмету 31 Ст 367/14 суд је утврдио да се налаже стечајном управнику стечајне масе „Крапинска текстилна индустрија“ д.д. Крапина Здравку Митаку да у складу са одредбом члана 25 став 1 тачка 13 Закона о стечају након закључења стечајног поступка стечајну масу у складу са Законом о стечају те да у складу са одредбом члана 63 став 5 Закона о стечају и након закључења стечајног поступка у име стечајног дужника за рачун стечајне масе уновчи имовину дужника и заступа стечајну масу стечајног дужника у партицама које води стечајна маса ради прикупљања средстава која улазе у стечајну масу. Решење је донето 17.10.2014. године.

Читањем решења од 29.09.1999. године суд је утврдио да је Историјски архив у Новом Саду у поступку стручног надзора за излучивање безвредног регистратурског материјала по захтеву Д.О.О. „Сопет“ из Новог Сада, одобрио Д.О.О. „Сопет“ из Новог Сада излучивање безвредног регистратурског материјала по записнику број 2307 од 09.08.1999. године који има 161 редни број у укупној дужини од 78,06м.

Читањем решења Трговачког суда у Загребу 31 Ст 76/01 од 28. октобра 2014. године, суд је утврдио да се закључује стечајни поступак над стечајном масом „Крапинска текстилна индустрија“ д.д. Крапина, Жутница 4-6, одређује се наставак поступка над стечајном масом „Крапинска текстилна индустрија“ д.д. а решење о наставку поступка уписаће се у судском регистру тог суда и објавити у „Народним новинама“ и на огласној плочи суда.

Читањем решења Трговачког суда у Загребу 31 Ст 367/14 суд је утврдио да је Трговачки суд у Загребу донео решење којим је позвао веровнике нижих исплатних редова да се у року од 15 дана од дана истека 8 дана од дана објаве огласа у „Народним новинама“ пријаве своје тражбине стечајном управитељу Здравку Митаку у два примерка

са исправама из којих тражбина произлази уз пријаву да доставе потврду о уплаћеним таксама, а из разлога што је одређено наставак поступка над стечајном масом „Крапинска текстилна индустрија“ да су сви повериоци намирени до сада у 100% износа пристиглим средствима па ће се намирити нижи исплатни редови.

Читањем потврде Трговачког суда у Загребу у предмету 31 Ст 367/14-80 суд је утврдио да овај суд потврђује да је стечајни поступак који се сада води под пословним бројем Ст 367/14 истоветан јединствени стечајни поступак над Трговачким друштвом „Крапинска текстилна индустрија“ који се водио под пословним бројем Ст 76/2001. У стечајну масу овог друштва укључена су сва потраживања по основу извоза у Ирак, обухватајући се и потраживање од „Југокотекса“ сада „Сопет“ д.о.о. и „Центротексила“ а.д., те да у стечајном поступку на наведеним потраживањима нису евидентирана било каква права трећих особа, те наведено потраживање чине неспорну стечајну масу „Крапинске текстилне индустрије“ д.д. у стечају, сада стечајне масе „Крапинска текстилна индустрија“ д.д. Стога је стечајна маса „Крапинска текстилна индустрија“ заступана по стечајном управитељу овлашћен да предузима све радње ради наплате наведеног потраживања. Решење је од 02. студеног 2016. године.

Међу странакама није било спорно да су закључили уговор о извозу робе 1989. године и то пет уговора са припадајућим анексима о извозу робе тужиоца преко туженог у Ирак. Сви уговори су снабдени печатом и потписом уговорних страна, у сваком уговору и анексу је таксативно набројана количина робе, квалитет, врста предмет и цена, те дестинације ирачком купцу. Плаћање је уговорено акредитивом страног купца. Предвиђено је да се извозник обавезује да у своје име за рачун произвођача прода и извезе робу произвођача у Ирак, Испорука ће се вршити сукцесивно до краја 1989. године, цена ће бити одређена према анексима, у коју је укључено 5% ино провизије и 3% извозничке провизије. Обавеза извозника да произвођачу изврши плаћање настаје моментом прилива средстава извозника. По овим уговорима, извоз је реализован у укупној вредности од 2.464.466,21 усл. Роба је извезена као роба извозника овде туженог а тужени је сагласно тада важећим прописима користио девизно право од прилива девиза.

Републици Ирак су резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација у августу 1990. године уведене економске санкције које се односе на потпуни трговински ембарго. Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација од 22.05.2003. године трговинске санкције Републици Ирак су укинуте. Дописом Министарства финансија Ирака почетком 2005. године позвана су сва заинтересована лица, укључујући и финансијске институције да Канцеларији за усаглашавање дуга Републике Ирак установљене у оквиру седишта „Ernest & Young“ у Аману доставе информације о ненаплаћеним комерцијалним потраживањима од ирачких дужника.

Решењем Трговинског суда у Београду IV, Ст.22/2002 од 28.05.2002. године „Јумбес банци“ је поверено даље административно вођење отворених рачуна на име „Југобанке“ код Централне банке Ирак којима су евидентирана потраживања цивилног сектора поверилаца из бивше СФРЈ настала по основу извезене робе и изведених инвестиционих рачуна из области цивилних послова у периоду од 1984. до 1990. године. „Јумбес банка“ а.д. из Београда је у наплати ових потраживања имала својство администратора комерцијалних потраживања поверилаца из Србије и Црне горе и Централне банке из Ирака и ревизорске куће „Ernest & Young“ у Аману и вршиле функције администратора ирачког дуга „Југобанке“. Влада Ирака је објавила да ће потенцијалним повериоцима понудити измирење дуга у складу са условима у начелу постигнутог споразума са владама кредитора који чине „Париски клуб поверилаца“ од 16.11.2005. године. Република Ирак је

упутила конкретан позив „Јумбес банци“ која је потраживање регистровала као администратор да прихвати сразвијено потраживања по изнетим условима, а то је отпис 0% потраживања уз замену остатка потраживања обвезницама или зајмом, и да о томе агенту Републике Ирак достави одговарајућу понуду. О наведеним условима „Јумбес банка“ је обавестила НБС као и повериоце чија су потраживања прелазила 250.000,00 usd сва потраживања цивилног сектора бивше СФРЈ са датумом 31.12.2005. године укључујући и потраживања туженог су усаглашена. Тужени о наведеним условима исплате предметних потраживања није обавестио тужиоца.

Пуномоћник тужиоца је дана 24.04.2006. године тражио од туженог да се изјасни да ли је извезао робу тужиоца у Ирак, да ли је исплатио ту робу, када, на који начин и преко кога под претњом раскида уговора. Тужени је дана 15.06.2006. године тужиоцу упутио допис којим га је обавестио да је извршио преглед фактура и закључака које је тужилац доставио туженима а који се односе на исплате извозне послове у Републику Ирак, те је послао табелу признатих и усаглашених потраживања са свиденцијом од „Јумбес банке“ и из те табеле произлази да су усаглашена потраживања по фактурама у номиналном износу од 1.667.108,78 usd што конвертовано у обвезнице по методологији „Јумбес банке“ износи 783.543,64 usd од чега предузећу „Кратекс“ из Крапине припадају обвезнице у номиналном износу од 744.366,46 usd а тужени задржава право на 39.177,18 usd у обвезницама што чини 5% извозничке провизије. Индикативна цена за такву продају износи око 68,75% номиналне вредности што се увећава за камату по стопи од 5,8% за период од 01.01.2006. године.

Дана 25.06.2006. године „Јумбес банка“ а.д. Београд је пуномоћнику тужиоца упутила допис у вези регулисања потраживања Крапинске индустрије текстила“ Крапина у вези извоза у Ирак преко фирме „Совет“ којим обавештава да тужилац своја потраживања по овом основу може реализовати једино захтевима према поменутих извозницима а да је банка била администратор комерцијалних потраживања од Ирака дужна да поступи искључиво по налозима извозника робе који су банци дали изјаву да ће испунити све своје уговорне и законске обавезе према трећим лицима по предметним комерцијалним аранжманима.

Износ од 1.667.108,78 usd је био предмет намирења путем обвезница путем „Јумбес банке“ и то у износу од 783.543,65 usd. На рачун туженог је дозначен износ од 23.265,59 usd на име извозничке провизије. Неусаглашени износ извезене робе износи 797.357,43 usd и по умањењу извозничке провизије од 5% износи 757.489,62 usd. Ова роба је извезена што доказује решење НБ Војводине – Сектор девизних послова по коме се рок исплате девизе по сваком ИЦД продужава до коначне исплате извоза.

Читањем налаза судског вештака економске струке Јована Драгаша, који је у суд примљен 22.12.2008. године суд је утврдио да је задатак вештачења био да ли је и којим финансијским или правним средствима тужени извршио пренос потраживања по основу извозног посла који је обављен преко туженог као извозне куће и налогопримца, да ли је у оквиру уговора о продаји потраживања који је извршен преко „Јумбес банке“ обухваћен извоз робе тужиоца по уговорима о извозу тужичеве робе преко туженог и на који начин је остварена накнада туженог, да ли је реализовано потраживање, да ли је о томе обавештен тужилац, да ли је тужилац добио доводом трг посла било која новчана средства, да ли је тужилац туженом испоручио сву робу која је предмет спора. У налазу вештак је утврдио да је сагласно закљученим уговорима о извозу робе између „Југокотекс промет“ из Новог Сада, као извозника, и „Крапинске текстилне индустрије Кратекс“ уговорен извоз робе полиестер, вулнена тканина за Ирак. О томе су сачињени уговори III/5

из 1989. од 09.10.1989. године, вредност посла 181.531,00 usd, уговор III/IV-89 од 20.08.1989. године, вредност посла 978.510,28 usd, уговор III/III-89 од 21.08.1989. године, вредност уговора 184.421,44 usd, уговор III/II-89 у укупној вредности 45.912,78 usd, уговор III/I од 12.05.1989. године у укупној вредности од 1.170.196,84 usd, све укупно 2.560.572,34 usd. Укупно је извезено тужиочеве робе преко туженог у Ирак 2.46.466,21 usd. Износ од 1.667.108,78 usd је био предмет намирења путем обвезница преко „Јумбес банке“ и тужиоцу је припало 783.543,65 usd без извозничке провизије туженог. Влади Ирака је у јуну 2005. године објавила да ће комерцијалним повериоцима понудити измирење дуга у складу са условима у начелу постигнутог споразума са Владом. Ови услови предвиђају отпис 80% укупно усаглашених потраживања и измирење 20% до 2028. године. Дана 15.06.2006. године тужилац је обавештен од стране туженог да је део усаглашених потраживања у износу од 1.667.108,78 usd конвертовано у обвезнице у номиналом износу од 7.83.543,65 usd од чега тужиоцу припада 740.355,46 usd а туженом 39.177,18 usd. Према изводу „Јумбес банке“ на рачун камате је дозначен износ од 23.265,59 usd на име извозничке провизије. Дописом од 26.06.2006. године стечајни управник тужиоца даје сагласност за наплату потраживања од Републике Ирак у складу са условима позива Републике Ирак од 16.11.2005. године за достављање понуде за замену дуга за хартије од вредности са понудом од „Јумбес банке“ те са номиналним износом обвезница у износу од 783.543,6458 usd. Решењем НБ Војводине – Сектор девизних послова рок наплате девиза по сваком ИЦД продужен је до коначне наплате износа а овим решењем су покривени сви предметни рачуни по којима није извршено усаглашавање и наплата и у налазу вештака се наводе ти рачуни.

Ценећи истакнути приговор недостатка активно легитимације суд је нашао да није основан. Ово стога што из извештаја стечајног управитеља Здравка Митака од 21.08.2016. године и документације која је приложена уз тај извештај суд утврдио да је у архиви тадашњег стечајног дужника „Кратко-предништво, чешљаовница пређе“ дакле у стечају Ст 74/91 у имовини евидентирано потраживање по основу извоза у Ирак, дакле у имовини и то правног претходника туженог, па продајом правне особе у стечају купцу „Загребачка банка“ у продајној имовини правне особе било је садржано и потраживање поводом извоза у Ирак. То потраживање је 1992. године евидентирано у ванбилансним евиденцијама. Такође је након извршеног отписа и ванбилансне евиденције задржано потраживање по извозу у Ирак као власништво „Крапинске текстилне индустрије“ д.д. у стечају, над којом се тада спроводио стечајни поступак под пословним бројем Ст 31/96 а који је окончан склапањем присилне нагодбе. Потраживање које је предмет ове парнице било је укључено у стечајну масу у стечајном поступку Ст 31/96. Дакле, у ванбилансној евиденцији „Крапинске текстилне индустрије“ и након склапања присилне нагодбе и обуставе стечајног поступка ово потраживање је задржано. Ово потраживање је наставило да постоји у ванбилансној евиденцији што се види из закључног листа на дан 01.05.2002. године а који је претходно стечају вођеним под бројем Ст 76/01. Како није испуњена присилна нагодба склопљена у стечајном поступку под пословним бројем Ст 31/96 поново је отворен поступак стечаја под пословним бројем 76/01 дана 02.05.2002. године над „Крапинском текстилном индустријом“. У име стечајне масе „Крапинске текстилне индустрије“ д.д. и даље се воде поступци што је суд утврдио читањем потврде Трговачког суда у Загребу. Стечајни управитељ је Здравко Митак који има овлашћење да за рачун стечајне масе уочи имовину дужника и заступа стечајну масу стечајног дужника у парницама које води стечајна маса ради прикупљања средстава које улазе у стечајну масу. Дакле, тужилац је активно легитимисан у овој парници, а пуномоћје издато адвокатима

који заступају тужиоца је уредно јер је издато од стране стечајног управника Здравка Митакa на начин који је прописано да се издаје пуномоћје за заступање страног лица.

Чланом 771 Закона о облигационим односима је прописано да уговором о комисиону обавезује се комисионар да за накнаду (провизију) обави у своје име а за рачун комитента један или више послова које му поверава комитент. Комисионар има право на накнаду и када она није уговорена.

Чланом 772 истог закона је прописано да на уговор о комисиону се сходно примењују правила о налогу уколико правилима о комисиону није друкчије одређено.

Чланом 776 Закона о облигационим односима је прописано да је комисионар дужан чувати поверено робу са пажњом доброг привредника и он одговоран или за случајну пропаст или оштећење робе ако је није осигурао, а по налогу је био дужан да то учини.

Чланом 780 Законом о облигационим односима је прописано да је комисионар дужан положити рачун по обављеном послу без непотребног одлагања и дужан је предати комитенту све што је примио по основу посла извршеном за његов рачун. Комисионар је дужан пренети на комитента потраживања и остала права која је стекао према трећем, са којим је обавио посао у своје име а за његов рачун.

Чланом 782 Закона о облигационим односима је прописано да је комитент дужан исплатити комисионару накнаду када буде извршен посао који је комисионар обавио, као и ако извршење посла буде спречено неким узроком за који одговара комитент. У случају поступног извршавања комисионар може захтевати сразмеран део накнаде после сваког делимичног испуњења. Ако не дође до извршења закљученог посла из узрока за који не одговарају ни комисионар ни комитент, комисионар има право на одговарајућу накнаду за свој труд. Комисионар који је поверно поступио према комитенту нема право на накнаду.

Члан 783 истог закона прописује да ако износ накнаде није одређен уговором или тарифом, комисионару припада накнада према обављеном послу и постигнутом резултату. Ако је у датом случају накнада несразмерно велика према обављеном послу и постигнутом резултату, суд је може на захтев комитента спизити на правичан начин.

Чланом 749 Закона о облигационим односима је прописано да уговором о налогу се обавезује налогопримац према налогодавцу да за његов рачун предузме одређене послове.

Чланом 754 истог закона је прописано да извршеном послу налогопримац је дужан положити рачун и предати без одуговлачења налогодавцу све што је примио на основу обављања поверених послова, без обзира на то да ли оно што је примио да ли за налогодавца било дуговано или не. Чланом 775 истог закона је прописано да је налогопримац дужан да на захтев налогодавца поднесе извештај о стању послова и положити рачун и пре одређеног времена.

Ценећи истакнути приговор застарелости потраживања, суд је нашао да овај приговор није основан. Ово стога што извезена роба није наплаћена до почетка заливског рата и уведених санкција држави Ирак а Влада Ирака је у јулу 2005. године објавила да ће комерцијалним повериоцима понудити измирење дуга у окладу са условима постигнутих споразумом са „Париским клубом“ који предвиђа отпис 80% укупно усаглашених потраживања и измирења 20% до 2028. године. Пуномоћник тужиоца је 24.04.2006. године тражио од туженог да се изјасни да ли је извезао робу тужиоцу у Ирак и да ли је наплатио ту робу а тужени је 15.06.2006. године обавестио тужиоца да је извршио преглед фактура и закључака које је тужилац доставио туженима и које се односе на неплаћене извозне послове у Републику Ирак те поднео табелу признатих и усаглашених потраживања са свиденцијом од „Лумбес банке“ и у том обавештењу се наводи износ за који су странке намирале потраживање тужиоца. По налажењу суда пре него што је Влада Ирака у јуну

2005. године објавила да ће платити повериоцима потраживање на начин на који је договорено и пре него што су усаглашена потраживања, потраживање тужиоца није доспело. Стечајни управник тужиоца је 26.06.2006. године дао сагласност за наплату потраживања од Републике Ирак у складу са условима позива Републике Ирак а тужба Трговинском суду у Новом Саду је поднета 23.10.2006. године. Чланом 361 Закона о облигационим односима је прописано да застарелост почиње тећи првог дана после дана кад је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, ако законом за поједине случајеве није што друго прописано. Чланом 374 Закона о облигационим односима је прописано да међусобна потраживања друштвено-правних лица из уговора промету робе и услуга као и потраживању накнаде за издатке учињене у вези са тим уговорима застаревају за три године, застарелост тече одвојено за сваку испоруку робе, извршени рад или испоруку. У конкретном случају, тужилац није могао да тужи туженог до год тужени као комисионар није наплатио извезену робу. Како је тужени извезену робу наплатио делом 2006. године, а тужба у овој парници поднета у октобру 2006. године, по налажењу суда није протекао рок прописан чланом 374 Закона о облигационим односима. Без утицаја су наводи туженог и умешача на страни туженог о рату у Ираку и санкцијама држави Ирак, јер то су разлози због којих тужени није могао да наплати потраживање, али потраживање тужиоца према туженом није застарело јер је то потраживање доспело, када је тужени наплатио потраживање од државе Ирак, те и сагласно члану 361 Закона о облигационим односима застарелост почела тећи првог дана после дана када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, а по налажењу суда тужилац као поверилац имао право да захтева испуњење обавезе тек након што је тужени наплатио спорно потраживање, а у доказном поступку је утврђено да је држава Ирак тек 2005. године упутила позив за намирење у складу са договором, а да је 2006. године дошло до намирења и наплате извезене робе, када је тужени део извезене робе у складу са постигнутом шемом и исплатио тужиоцу. Дакле, тужба је поднета у октобру 2006. године, није поднета за застарело потраживање.

У спроведеном поступку је утврђено да је правни претходник тужиоца као произвођач и правни претходник туженог као извозник а на основу раније закљученог самоуправниог одоразума о трајној пословној сарадњи и удруживању рада, средстава и плана заједничког пословања су закључили пет уговора о извозу робе у Ирак којим је уговорен извоз робе до 31.12.1989. године у укупном износу од 2.560.572,34 usd. Уговорима је предвиђено да се извозник обавезује да у своје име а за рачун произвођача прода и извезе робу произвођачу у Ирак. Цена је одређена анексима тих уговора а у цену је укључено и 5% ино провизије и 3% извозничке провизије. Обавезе извозника да произвођачу изврши плаћање настаје моментом прилива средстава извознику. Роба за извоз фактурисана је у „Југокотекс“ правном претходнику туженог, који је добијао готову робу од тужиоца а даље излазила као роба извозника „Југокотекс промет“ правног претходника туженог. Роба је даље ишла на царину, где је царинена, код шпедитера и транспортована и под именом и фирмом „Југокотекс“ правног претходника туженог извезена у Ирак. Тужени-комисионар по наплати узима за свој рачун своју провизију, а остатак плаћа свом власнику робе односно комитенту а одде тужиоцу. У спроведеном поступку је утврђено да вредност извезене робе а самим тим и ценаплаћена вредност извезене робе износи 797.357,43 usd а по умањењу извозничке провизије од 5% износи 757.489,62 usd колико је и утужено. Роба по овим рачунима је и извезена што је суд утврдио из релпена НБ Војводине – Сектор девизних послова, а рок наплате девизе по сваком ИЦД је продужен до коначне наплате извоза. Износ од 1.667.108,78 usd био је

предмет намирења између странака путем обвезница преко „Јумбес банке“ па је преко обвезнице тужилац добио 783.543,65 usd.

Одлучујући о висини постављеног тужбеног захтева, суд је нашао да је основано потраживање тужиоца ради наплате извезене робе, неусаглашени износ потраживања је 757.489,62 usd након одбијених 5% провизије туженог на име извозничке провизије. Међутим, суд налази да и на овај износ треба применити правило по којима је дошло и до намирења осталог потраживања. Другачијом одлуком тужилац би био доведен у повољнији положај од других поверилаца. У спроведеном поступку није утврђено да је тужени ову робу наплатио пре увођења санкција држави Ирак, а утврђено је да је роба извезена. Стога, до налажењу суда на износ од 757.489,62 usd треба применити правила о намирењу као и за остала потраживања а то је формула $757.489,62 \text{ usd} \times 2,35000755652 \times 20\% = 356.021,26 \text{ usd}$. Дакле потраживање тужиоца је основано за 356.021,26 usd а није основано за 419.269,41 usd. Приликом одлучивања суд је оценио да је тужилац тражио да се обавезе тужени да му плати тражени износ, међутим како је тужени у стечају, а како захтев за исплату садржи у себи и захтев да се утврди да је потраживање основано, суд је утврдио да је потраживање тужиоца основано за износ од 356.021,26 usd а да није основано за износ од 419.269,41 usd. По налажењу суда на износ од 356.021,26 usd тужилац има право на домицилну камату од 5% на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до исплате, јер је по налажењу суда тек тада потраживање тужиоца доспело и тек након тога тужени пао у доцњу са исплатом овог износа. Приликом одлучивања суд је имао у виду да је договорено да ће се потраживање исплаћивати у обвезницама, али је нашао да је то без утицаја на другачију одлуку суда и да је то ствар извршног поступка. Тужилац није желео да предложи допунско вештачење у коме би вештак израчунао усаглашени износ од 757.489,62 usd, који је умањен за провизију туженог од 5%, па је суд тај износ израчунао применом исте формуле коју је применио вештак Драганић на усаглашено потраживање од 1.667.108,78 usd, а који су странке прихватиле и по тој формули тужилац је за тај износ намирен у међусобном договору странака, пре почињања ове парнице.

Суд је одбио да утврди да је основано потраживање тужиоца за износ од 419.269,41 usd, јер су сва потраживања из извозног посла са Ираком утањена усаглашавањем те би утврђивањем да је основано и потраживање у овом делу, тужилац био доведен у повољнији положај у односу на друге повериоце туженог.

Тужени је био дужан да чува документацију у вези свих извозних послова док их не наплати, те је тужени кришом уништио документацију везану за овај извозни посао који није наплатио. Како је утврђено да је роба, чија је наплата предмет ове парнице извезена, а тужени није пружио доказ коју је документацију предао банци, јер је уништио, нити је прибавио од „Југобанке“ у стечају ту документацију а терет доказивања да се понашао у складу са одредбама које регулишу комисиони посао је на туженом, суд је нашао да тужилац има право да се утврди да је основано његово потраживање за извезену робу преко туженог, али у износу од 356.021,26 usd, у складу са матрицом усаглашавања.

Суд је одбацио тужбу у делу у коме је тужилац тражио да се обавезе тужени да му плати износ од 757.489,62 usd са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до коначне исплате, јер је тужени у стечају, те се може поставити само утврђујући захтев.

Тужилац, кога у овом поступку заступа пуномоћник-адвокат, захтевао је и имао трошкове парничног поступка у износу од 2.282.900,00 динара и то за приступ на 17 одржаних рочишта у износу од по 46.500,00 динара, укупно 790.500,00 динара, за приступ

на 9 неодржаних рочишта у износу од по 24.000,00 динара, укупно 216.000,00 динара, за састав 18 образложених поднесака у износу од по 45.000,00 динара, укупно 810.000,00 динара, за трошкове вештачења у износу од 70.000,00 динара, за судску таксу на тужбу у износу од 76.400,00 динара, као и за судску таксу на пресуду износ од 390.000,00 динара.

Тужени, кога у овом поступку заступа пуномоћник-адвокат, захтевао је и имао трошкове парничног поступка у износу од 612.000,00 динара и то за приступ на 5 одржаних рочишта у износу од по 45.000,00 динара, укупно 225.000,00 динара, за приступ на 3 неодржана рочишта у износу од по 24.000,00 динара, укупно 72.000,00 динара, као и за састав 7 образложених поднесака износ од 45.000,00 динара, укупно 315.000,00 динара.

Како је тужилац успео са 46% тужбеног захтева, а није успео са 54% захтева (процентуални износ коначно постављеног захтева од 775.290,67 usd и усвојеног од 356.021,26 usd), што значи да је тужени успео са 54% захтева, с тога обе странке имају право на накнаду трошкова. Како трошкови тужиоца сразмерно успеху у спору од 46% износе 1.050.134,00 динара, а трошкови туженог сразмерно успеху у спору од 54% износе 330.480,00 динара, то је суд пребио ове трошкове и досудно тужиоцу сразмерно успеху у спору износ од 719.654,00 динара, све према важећој ТТ и АТ.

Суд је одбио захтев пуномоћника умешача за накнаду трошкова парничног поступка, имајући у виду одредбу члана 153, став 5. Закона о парничном поступку којом је прописано да умешач има право на накнаду трошкова од противне стране само за парничне радње предузете уместо странке којој се придружио. У конкретном случају, парничне радње које је предузимао пуномоћник умешача нису предузимане уместо туженог коме се придружио, него су предузимане поред и независно од туженог. Тужени је све радње у овом парничном поступку, након ступања умешача, предузимао путем ангажованих пуномоћника, и био је активан током целог поступка (доставио је одговор на тужбу, приступио на заказан рочишта), те није било потребе да умешач предузима било коју парничну радњу уместо туженог.

Даље, суд је одбио захтев пуномоћника тужиоца за накнаду пореза на додату вредност обрачунатог на износ награде коју је определио по Адвокатској тарифи. Наиме, суд је узео у обзир оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице, те је одмерио парничне трошкове према прописаној тарифи за награду адвоката која важи у тренутку доношења пресуде. У конкретном случају, пуномоћник-адвокат тужиоца, који је порески обвезник, није приложио, као доказ, ни рачун за извршење адвокатске услуге који је испостављен странци, нити доказ да је испунио обавезе по основу ПДВ према Буџету Републике Србије, што је неопходно за остварење права адвоката да вредност награде за рад адвоката увећа за износ прописаног ПДВ-а.

На основу наведеног, суд је одлуку о трошковима као у петом ставу изреке пресуде.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ

Против ове пресуде може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде Привредном апелационом суду, а преко овог суда.

3 T. 2805/15

Република Србија
ПРИВРЕДНИ СУД У БЕОГРАДУ
38. - П. 1643/15
10.09.2015. године

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ СУД У БЕОГРАДУ и то судија Марина Дацијар као судије појединац, у правној ствари тужиоца „CONET“ д.о.о. у стечају, Београд, Булевар Михајла Пупина бр. 115в, чији је пуномоћник Ана Купрешанин, адвокат из Београда, Земун, ул. Јована Стојисављевића бр. 53/12, против туженог „NLB BANKA“ а.д. Београд, Булевар Михајла Пупина бр. 165, чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат из Београда, ул. Сарајевска бр. 2а, ради утврђења, вредност предмета спора 122.914.274,30 динара, по одржаној главној расправи закљученој на рочишту дана 10.09.2015. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

I - УТВРЂУЈЕ СЕ да не постоји потраживање туженог према тужиоцу у износу од 122.914.274,30 динара из решења о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив. бр. 7553/13 од 26.06.2013. године.

II - Обавезује се тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 965.700,00 динара, са законском затезном каматом од 10.09.2015. године до исплате, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Предмет тужбеног захтева је утврђење да не постоји новчано потраживања туженог према тужиоцу у износу од 122.914.274,30 динара из решења о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив. бр. 7553/13 од 26.06.2013. године.

Тужилац захтев заснива на следећим чињеницама и то да је тужени пријавио потраживање у поступку стечаја над овде тужиоцем на основу извршне исправе и то решења о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив-7553/13 од 26.06.2013. године, а које решење је донето на основу веродостојне исправе - рачуна број 78 од 05.08.2008. године, да предметно писмено и носи назив „пријава потраживања на основу извршне исправе“, да тужени на последњој страни пријаве потраживања, пети пасус, опет понавља да подноси пријаву новчаног потраживања на основу напред наведене извршне исправе са следећом структуром: 67.499.990,82 динара на

име главног дуга, 54.977.773,53 динара на име камате од доспелости до дана отварања поступка стечаја и 436.950.00 динара на име трошкова извршног поступка, да је структура пријављеног потраживања у складу са чињеницом да је пријављено потраживање из извршне исправе - предметног решења о извршењу, а које је донето по основу веродостојне исправе рачуна, из разлога, што главни дуг одговара главном дугу из рачуна, камата одговара обрачуна камате од доспелости по рачуну до дана отварања поступка стечаја, а трошкови извршног поступка одређени су у складу са решењем суда у предметном поступку извршења, да је имајући у виду напред наведено кристално јасно да је пријављено потраживање из предметног решења о извршењу, да је такво пријављено потраживање овде тужилац и испитивао, да је том приликом утврдио да је рачун број 78 плаћен истог дана када је и издат, тачније 05.08.2008. године, те да не постоји главни дуг по рачуну, да самим тим не постоји ни потраживање на име камате на предметни износ од 05.08.2008. године до дана отварања поступка стечаја јер је рачун плаћен истог дана, 05.08.2008. године, да је по предлогу извршног повериоца, овде туженог, обустављен предметни поступак извршења у целисти, управо из разлога што је рачун плаћен, да су укинуте све спроведене извршне радње, те да није основано ни потраживање на име трошкова извршног поступка, да је у складу са заузетим ставом, стечајном повериоцу, овде туженом, достављен закључак о листи утврђених и оспорених потраживања, да како је потраживање пријављено на основу извршне исправе, тако је стечајни управник упућен на парницу све у складу са чланом 117. Закона о стечају, да је у овој парници суд везан пријављеним и оспореним потраживањима, те може да утврђује само да ли постоји или не постоји потраживање из предметног решења о извршењу, из разлога јер закључак о листи утврђених и оспорених потраживања представља процесни и материјални оквир за вођење ове парнице, да у одговору на тужбу тужени излаже да из реферата пријаве потраживања произилази да тужени има потраживање по основу реституције, а услед ништавости споразума о раскиду уговора о продаји и да у петитуму пријаве потраживања није назначено да се пријављује потраживање из извршне исправе, да то што у петитуму пријаве потраживања не стоји да се тражи утврђење потраживања из предметног решења никако не значи да предмет пријаве потраживања није било потраживање из предметног решења о извршењу, јер се пријављивало потраживање на основу извршне исправе, и из структуре пријављеног потраживања јасно произилази да је пријављено потраживање из предметне извршне исправе, те да су тачни наводи из одговора на тужбу да је предмет пријаве потраживања било новчано потраживање услед реституције у случају ништавости споразума о раскиду уговора о продаји овде тужени не би подносио пријаву потраживања из извршне исправе, структура потраживања би била другачија и то износ главног дуга, период за који се обрачунава камата и свакако предмет пријаве не би били трошкови извршног поступка и у случају оспоравања потраживања, овде тужени би био упућен на парницу ради утврђења оспореног потраживања.

Тужени је оспорио тужбени захтев, истичући да се у петитуму пријаве потраживања ни на који начин не предлаже да се утврди потраживање туженог према тужиоцу на основу извршне исправе, да се напротив наводи тачан износ новчаног потраживања туженог према тужиоцу и то у укупном износу од

122.914.274,00 динара са каматом од дана истицања нацрта за главну деобу на огласној табли суда, да је, дакле, неспорно да је тужилац пријавио новчано потраживање, те да је суд дужан да утврди да ли исто потраживање постоји или не и да потраживање свакако постоји на основу неоснованог обogaћења тужиоца иако не постоји на основу извршне или веродостојне исправе, да тужени ни на који начин није прикрио чињенично стање у погледу пријављеног и оспореног потраживања, да је тужени детаљно описао начин и структуру спорног дуга тужиоца према туженом и као закључак наведеног чињеничног стања пријавио је новчано потраживање, да је за одлучивање о пријављеном потраживању меродаван опис дуга који је дат у петитуму пријаве потраживања, да је приликом оспоравања пријављених потраживања стечајни управник дужан да утврди да ли пријављена потраживања заиста постоје или не, а не да ли потраживања постоје на основу повраћаја датог или на основу извршне или веродостојне исправе, да стечајни управник не може да оспори потраживање нити суд да утврди да исто не постоји, ако је према оцени стечајног управника мимо наведеног у петитуму пријаве потраживање пријављено по основу који је отпао, те да напред наведена обавеза произлази између осталог и из начела стечајног поступка као што су начело једнаког третмана и равноправности и начело заштите стечајних поверилаца.

На основу неспорних чињеница и чињеница утврђених оценом доказа у смислу члана 8. ЗПП, уз примену правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП, суд је одлучио као у изреци из следећих разлога:

Увидом у пријаву потраживања на основу извршне исправе од 23.12.2013. године, суд је утврдио да је овде тужени пријавио потраживање према стечајном дужнику, овде тужиоцу, на основу правноснажног решења о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив бр. 7553/13 од 26.06.2013. године у укупном износу од 122.914.274,35 динара и то износ од 67.499.990,82 динара на име главног дуга, 54.977.773,53 динара на име камате до дана отварања поступка стечаја, и 436.950,00 динара на име трошкова извршног поступка, са каматом до дана истицања нацрта решења за главну деобу на огласну таблу суда у смислу одредбе члана 85. став 3. Закона о стечају.

Закључком Привредног суда у Београду 4 Ст 98/13 од 25.02.2015. године (у табели који је саставни део изреке овог закључка) оспорено је пријављено потраживање у износу од 122.914.274,30 динара, са образложењем да стечајни управник оспорава потраживање које је поверилац НЛБ банка а.д. Београд поднела на основу дуга утврђеног правноснажним и извршном судском одлуком – решењем о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив бр. 7553/13 од 26.06.2013. године, из разлога што је дуг наведен у решењу о извршењу по испостављеној фактури број 78 од 05.08.2008. године на износ од 67.499.990,82 динара плаћен повериоцу дана 05.08.2008. године, о чему сведочи извод број 64 од истог датума, а стечајни управник је упућен да покрене парнични поступак ради утврђивања да не постоји потраживање пријављено по основу извршне исправе, у складу са чланом 117. став 5. Закона о стечају, чиме је испуњена процесна претпоставка за вођење ове парнице у погледу захтева за негативно утврђење оспореног потраживања за које је тужени – стечајни поверилац стекао извршну исправу.

Увидом у правноснажно решења о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив бр. 7553/13 од 26.06.2013. године, суд је утврдио да је да је у ставу првом овде

тужилац обавезан да овде туженом исплати износ од 67.499.990,82 динара са законском затеном каматом почев од 05.08.2008. године и трошкове извршног поступка у износу од 436.950,00 динара.

Увидом у извод бр. 64 о стању и променама средстава на дан 05.08.2008. године, суд је утврдио да је дана 05.08.2008. године са рачуна тужиоца скинут укупан износ од 67.499.990,82 динара.

Решењем овог суда 4 Ив бр. 7553/13 од 19.08.2013. године, обустављен је у целини поступак извршења по решењу овог суда Ив бр. 7553/13 од 26.06.2013. године, имајући у виду да је извршни поверилац, овде тужени, поднеском од 19.07.2013. године повукао предлог за извршење у целости.

Закон о стечају у члану 113. став 3. тач. 1-5. таксативно набраја пет разлога за оспоравање потраживања пријављеног на основу извршне исправе, и то ако је: извршна исправа укинута, поништена, преиначена или стављена ван снаге; потраживање престало на основу чињенице која је наступила након извршности; протекао рок у коме се по закону може тражити извршење; потраживање није прешло на стечајног повериоца, односно, ако обавеза није прешла на стечајног дужника; или ако је извршна исправа таква да би радња њеног извршења могла бити предмет побијања у складу са овим Законом.

Суштина спора у коме се оспорава потраживање за које је поверилац већ стекао извршну исправу је у томе што тужилац сматра да туженом по правноснажној и извршној одлуци не припада одређени новчани износ, који је предмет тужбеног захтева за негативно утврђење, док тужени сматра да му припада целокупан износ досуђен правноснажном одлуком.

Суд не може утврђивати у новој парници да ли је у тренутку доношења извршне исправе она била правилна, већ постоји необорива законска претпоставка да је извршна исправа законита и правилна и да је у том тренутку постојало потраживање које је њоме утврђено и обавеза на коју је стечајни дужник обавезан, већ само испитује да ли је у периоду после доношења извршне исправе потраживање престало да постоји.

Дакле, у овој парници суд испитује да ли су после доношења извршне исправе по основу које је пријављено потраживање, наступиле околности због којих је наведено потраживање престало да постоји.

Суд је увидом у приложене доказе, а што међу странкама није спорно, утврдио да је тужилац измирио утврђено потраживање из решења о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив бр. 7553/13 од 26.06.2013. године, те је извршни поверилац, овде тужени, поднеском од 19.07.2013. године повукао предлог за извршење у целости.

Како је тужени у току поступка доказао да је његова обавеза, а која је утврђена решењем о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив бр. 7553/13 од 26.06.2013. године, престала испуњењем, то из наведеног произилази да не постоји обавеза тужиоца према туженом, да пријављено потраживање туженог према тужиоцу није основано, односно да је оспоравање пријављеног потраживања било оправдано, те је суд у ставу првом изреке, применом наведене одредбе материјалног права на овако утврђено чињенично стање, усвојио тужбени захтев

који се односи на негативно утврђење да потраживање по извршној исправи не постоји.

Суд истиче да су уговорне обавезе парничних странака конституисане Уговором о продаји од 05.08.2008. године у целости извршене, што међу странкама није спорно, па су сагласно одредби члана 295. Закона о облигационим односима и престале да постоје. Престанком обавеза из уговора угашен је и облигациони однос парничних странака којим су те обавезе конституисане. Након што је облигациони однос угашен престала је и правна могућност да се такав уговор раскине. Ово из разлога што се сагласно одредби члана 124. став 1. Закона о облигационим односима право на раскид уговора може остварити само у случају када једна страна не испуни своју обавезу. У конкретном случају све обавезе конституисане уговором парничних странака о продаји у целости су извршене. Стога се извршени уговор о продаји не може раскинути новим уговором - споразумом од 30.12.2008. године, што даље значи да је предметни споразум апсолутно ништав.

Међутим, суд истиче да стечајни судија одлучује у границама пријављеног потраживања, па не постоји могућност за изјашњење стечајног управника о основаности потраживања повериоца, овде туженог, на име неоснованог обogaћења, услед ништавости споразума о раскиду уговора о продаји, јер у пријави потраживања није поставио такав захтев. Дакле, предмет признања или оспоравања потраживања стечајног повериоца од стране стечајног управника може бити само оно што је у пријави потраживања стечајног повериоца тражено. По садржини пријаве потраживања стечајни поверилац, овде тужени, је тражио да му се призна потраживање у укупном износу од 122.914.274,30, на име извршне исправе - решења о извршењу Привредног суда у Београду 4 Ив бр. 7553/13 од 26.06.2013. године, са образложењем да је то збир главног дуга, камате и трошкова извршног поступка. О непријављеном потраживању не може се одлучивати, и ништа се не подразумева као потраживање ако у пријави потраживања није наведено, јер је слободна воља повериоца да ли ће потраживање пријавити и у ком износу. Пошто у пријави потраживања нема захтева за потраживање по основу неоснованог обogaћења стечајног дужника, овде тужиоца, који је тужени као стечајни поверилац поверилац могао да пријави по члану 111. Закона о стечају, то стечајни управник тужиоца није могао да се изјасни о таквом захтеву повериоца, јер је суд везан за захтев истакнут у пријави по члану 3. Закона о парничном поступку који се сходно примењује на основу члана 7. Закона о стечају. Како у конкретном случају у пријави потраживања није ни постављен захтев за потраживање по основу неоснованог обogaћења стечајног дужника, то стечајни управник о том захтеву није ни могао да се изјасни, нити је стечајни судија могао да упути туженог на парницу, па у таквој ситуацији предмет расправљања у овој парници не може бити непријављено потраживање стечајног повериоца, овде туженог.

Суд је ценио и остале наводе странака, и предложене доказе али је нашао да не могу бити од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари.

Суд је у ставу другом на основу чл. 153. и 154. ЗПП досудио тужиоцу трошкове парничног поступка и то: 780.00,00 динара за таксу на тужбу и таксу на пресуду по ТТ, 104.400,00 динара за састав два поднеска, 53.700,00 динара за заступање на једном одржаном рочишту, и 27.600,00 динара за приступ на једно несадржано рочиште, по АТ.

Суд је у ставу II изреке усвојио и захтев тужиоца да тужени плати тужиоцу затезну камату на износ досуђених трошкова парничног поступка, од дана доношења првостепене пресуде до дана исплате, имајући у виду да износ трошкова парничног поступка досуђен судском одлуком представља новчану обавезу и странка има право на затезну камату почев од дана доношења судске одлуке па до исплате, према члану 277. став 1. ЗОО. Дакле, обавеза накнаде парничних трошкова је новчана обавеза која доспева доношењем одлуке, на коју је дужник обавезан плаћати затезну камату од доношења одлуке до исплате. То је новчана обавеза јер се састоји у плаћању одређене своте новца, специфична само по томе што не настаје вољом странака него на основу закона и одлуком суда, али се тиме не мења њена природа новчане обавезе. Због тога нема разлога да се на обавезу накнаде парничних трошкова не примени правило о затезној камати. Подношењем захтева за накнаду парничних трошкова странка позива свог противника да испуни законску обавезу накнаде парничних трошкова и на тај начин, у смислу члана 324. став 2 Закона о облигационим односима, ствара услове за наступање дужничке доцње. О том захтеву, како је то прописано чланом 163. став 3. Закона о парничном поступку суд одлучује у пресуди или решењу којим се окончава поступак. Зато је обавеза накнаде парничних трошкова доспела даном доношења одлуке и од тада тече обавеза на плаћање затезне камате на износ парничних трошкова који је том одлуком досуђен.

судија

Марина Дацијар, с.р.
за тачност отправака оверава:

Поука о правном леку:

Против ове пресуде може се изјавити жалба

Привредном апелационом суду, а преко

овог суда, у року од 15 дана од достављања.